

החלבון במנת הפרות החולבות

ועדת ההזנה לבקר באגף לבעלי חיים במשרד החקלאות דנה בתקן החלבון לפרות חולבות ו־ ממליצה לספק לפרות 50 גרם חלבון כללי נעכל (חכ"נ) לייצור 1 ק"ג חלב ו־350 גרם חלבון כללי נעכל לקיום גוף של פרה במשקל גוף של 600 ק"ג. מומלץ לא להשתמש בתערובת מ"מ המכילה פחות מתשעה אחוז חלבון כללי.

חשיבות המינון הנכון

מינון נכון של החלבון הוא חיוני ביותר. בעל חיים איננו יכול ליצור לעצמו חלבון ולכן, אם לא תסופק לו כמות החלבון הדרושה, ייפגע ה־ ייצור. גם עודפי חלבון במנה אינם רצויים:

- א. החלבון העודף הופך לאנרגיה. על מנת ש־ בהמה תנצל את החלבון לאנרגיה עליה ל־ שחרר את החנקן שבחלבון ולהפרישו בצורת שתנן (אוריאה). תהליך הדורש אנרגיה, מפחית את ערכו המזין של החלבון ומכביד על חילוף החומרים שבגוף.
- ב. החלבון יקר הוא והגשת עודפי חלבון מיקרת את המנה. (במחירים של היום כל אחוז חלבון נוסף מיקר את התערובת בכ־5 לירות הטונה).

כדי לאפשר פעילות תקינה של חידקי הכרס מומלץ שלא להשתמש בתערובות מ"מ המכילות פחות מ־9 אחוז חלבון כללי, גם כאשר מבחינת אספקת החלבון לבהמה, די בתערובת עם תכולת חלבון יותר נמוכה.

הרקע למינון החלבון לייצור חלב

היוזמה לדיון מחודש בתקן החלבון לייצור חלב הנהוג בארץ באה מתוצאות הנסויים ה־ נערכים זה מספר שנים ע"י ד"ר דרורי וד"ר י. פולמן במכון וולקני. בקביעת ההמלצות נעזרה הועדה בתוצאות ניסויים אלה, בהמלצות וניסוי־ יים בחו"ל וכדיקות הרכב החלב שנעשו ע"י ד"ר ס. גורדון. ההמלצות הוכנו ע"י הועדה המיעצת להזנת בקר בראשותו של פרופ' א. בונדי.

- א. כמות החלבון שיש לספק לבהמה נקבעת לפי: כמות החלבון בחלב.
- ב. כמות החלבון הכללי הנעכל במנה הדרושה לייצור חלבון החלב.

נמצא שתכולת החלבון בחלב הפרות בארץ היא 2.9%—3.3%. לפי מקורות שונים כמות ה־ חלבון הכללי הנעכל הדרושה לייצור חלבון ה־

עגלות בפיטום במפצמות ומפצמות + חצר

דב אילן ומשה בלייברג

נערך מעקב בשתי קבוצות עגלים כדי לבדוק את השפעת החצר בפיטום העגלים. לתא מפצמות נבנתה חצר קטנה והעגלים יכלו לצאת ברצונם החופשי לחצר במשך כל היממה. כ־

התוצאות	עגלים עם חצר	בלי חצר	ה ז נ ה	עגלים עם חצר	בלי חצר
תחילת התצפית	214 ק"ג	212 ק"ג	מ"מ 73	6.30	6.43
סוף הפיטום	" 459	" 465	כ ו ת נ ה	0.90	0.90
ס"ה תוספת	" 245	" 253	ק ש	0.83	0.85
ימי פיטום	216 ימים	216 ימים	קליפות הדר	2.20	2.20
תוספת יומית	1.135 ק"ג	1.172 ק"ג	ע ג ב נ י ת	2.00	2.00

כיצד לחשב את תכולת החלבון בתערובת המ"מ?
חישוב תכולת החלבון הנעכל בתערובת
המ"מ הדרושה להשלמת שלוש מנות משקיות
המורכבות מסוגי מספוא שונים בתנובות החלב
שהוצגו נעשה בנפרד לקיום גוף ולתוספת ה-
תערובת הדרושה לייצור החלב.

ל ס כ ו ם

ועדת ההזנה לבקר ממליצה להקטין את מינון
החלבון לייצור חלב. הגשת עודפי חלבון מכבידה
על הבקר ומעלה הוצאות הייצור. מכאן שעל ה-
בוקרים לדייק בהקצבת החלבון במנה המשקית
המוגשת ולהתאים את תערובת המזון המרוכז מ-
בחינת רמת החלבון לצריכת הפרות ברמות ה-
תנובה השונות לפי ההמלצות החדשות שנקבעו.
ההמלצות החדשות הן 50 גרם לייצור ק"ג חלב
ור-350 גרם לקיום גוף.

בנימין לב וד"ר י. קלי

הקריה, אוקט 1970

חלב גבוהה ב-25%-50% מכמות החלבון המצויה
בחלב.

תקן החלבון המומלץ נעשה על בסיס מירבי;
לפי מתכונת גבוהה של חלבון בחלב (3.3%) ו-
נצילות חכ"ג נמוכה במזון (50%). לפיכך כמות
החלבון הדרושה לייצור ק"ג חלב היא: 33 גרם
תכולת החלבון בק"ג חלב וכן תוספת של 16.5
גרם שהם 50 אחוז נוספים.

נורמת החלבון של 50 גרם חלבון כללי נעכל
אליה מגיעים בצורת חישוב זו כוללת מירוח
בטחון רב.

לקיום הגוף דרושים 350 גרם חלבון כללי
נעכל; להריון 8 חדשים דרושים 650 גרם חלבון
כללי נעכל; להריון 9 חדשים דרושים 750 גרם
חלבון כללי נעכל.

הערה: 350 גרם חכ"ג לקיום גוף כולל תו-
ספת חלבון לגידול בהמלטה ראשונה, שניה ו-
שלישית.

דוגמא:

לפי הנורמה המומלצת לחלבון וזו המקובלת
עלינו עד עתה לאנרגיה תהיה התצרוכת של פרה
המניבה 15 ק"ג חלב ליום — 11 יח"מ (5 לקיום
גוף + 6 לייצור חלב) המכילות 1100 גרם חלבון
כללי. לפרה המניבה 30 ק"ג חלב ליום — 17
יח"מ המכילות 1850 גרם חכ"ג.

דרוש

מיכל חלב משומש

מפלדת אל-חלד

נפח 100 ליטר ללא קירור

עם או בלי מערבול

★

בהצעות לפנות ת.ד. 2185 נתניה

(עבור מיכל)

מבקרי החלב

משתתפים באבלו של הח'

גדליה מריון

במות עליו

א מ ר ז"ל